

3.3.2. Sultestrejkende

For så vidt angår sultestrejkende indebærer hensynet til den voksne, habile persons selvbestemmelseret, at en læge ikke må afbryde en spisevægring, som utvivlsomt er frivilligt iværksat af en voksen, habil patient. Lægen er imidlertid forpligtet til at informere patienten om konsekvenserne af en fortsat spisevægring.

3.3.3. Behandling uden brug af blod og blodprodukter

Vedrørende personer, som af religiøse eller andre årsager, afviser at modtage en behandling, som omfatter indgivelse af blod eller blodprodukter, medfører respekten for den voksne patients selvbestemmelseret, at lægen ubetinget skal respektere et aktuelt, men principielt også et forudgående ønske fra en voksen, habil patient om ikke at anvende blod i forbindelse med en behandling. Lægen må på denne baggrund vurdere, hvorvidt han ønsker at gennemføre behandlingen på disse præmisser.

Hvis der imidlertid under en operation – mod forventning – opstår en livstruende situation, eller forholdene i øvrigt udvikler sig på en upåregnelig måde, kan det under samtidig hensyntagen til karakteren af samtykket samt omstændighederne omkring patientens ønske ikke udelukkes, at straffelovens § 250 kan berettige lægen til alligevel at yde blodtransfusion.

For så vidt angår den lægelige behandling af mindreårige med blod og blodprodukter, uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver, henvises til det ovenfor om behandling af mindreårige anførte.

3.4. Deltagelse i forskningsprojekter

Ved patienters og voksne forsøgspersoners deltagelse i forskningsprojekter, herunder klinisk afprøvelse af lægemidler, skærpes kravene til informationspligten og til den måde, hvorpå et samtykke indhentes. Der henvises herom i det hele til sundhedsministerens lovforslag L 59 om et videnskabetisk komitésystem og behandling af biomedicinske forskningsprojekter, fremsat oktober 1991, samt til det herom tidligere fremsatte lovforslag, L 166, jf. Folketingets Forhandlinger 1990/91, spalte 5239–5258, samt til § 24 i lov om lægemidler.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Gennemførelsen af lovforslaget, der alene fastlægger og præciserer de gældende principper for information og samtykke i den lægelige behandling m.v., har ikke økonomiske eller administrative konsek-

venser for amtskommunerne, sygesikringen eller andre.

5. Høring over lovforslaget

Betænkning nr. 1184/1989, hvis flertalsforslag danner baggrund for nærværende lovforslag, har været sendt til høring hos Lægeforeningen, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Kommunalarbejderforbund, Amdrårdsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns og Frederiksberg kommuner, Social- og Justitsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Advokatrådet, Assurandør-Societetet, Landsforeningen »Mit Livstestamente«, Vagttårnets Bibel- og Traktatselskab, Sundhedsvæsenets Patientklagenævn og Det Etske Råd.

Hovedparten af de hørte myndigheder m.m. har tilsluttet sig behovet for en lovfæstelse af princippet om lægens forpligtigelse til information af og indhentelse af samtykke fra patienten. Der er endvidere overvejende tilslutning til en lovfæstelse efter det forslag, som er udarbejdet af arbejdsgruppens flertal.

Lægeforeningen er af den opfattelse, at »der i de seneste årtier har dannet sig en alment accepteret norm for god og forsvarlig lægegerning på dette område«. Lægeforeningen »deler derfor ikke arbejdsgruppens flertals synspunkt om, at der er behov for en generel bestemmelse i lægelovent om information og samtykke«. Lægeforeningen kan under ingen omstændigheder acceptere en gennemførelse af mindretallets forslag.

Det Etske Råd kan tilslutte sig betænkningens bemærkninger om et behov for lovfæstelse af princippet om information og samtykke i lægebehandlingen.

Rådsflertallet er enig med flertallet i betænkning nr. 1184/1989 i, at »forudgående« tilkendegivelser ikke kan tillægges samme vægt, som en patients aktuelt udtalte ønsker, og rådsflertallet mener ikke, at livstestamenter bør gøres juridisk bindende.

Af de hørte myndigheder m.m. udtrykker kun Landsforeningen »Mit Livstestamente« og Vagttårnets Bibel- og Traktatselskab direkte ønske om etablering af et juridisk bindende livstestamentssystem.

Bemærkninger til de enkelte lovbestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den ny § 6, stk. 2 præciserer de gældende principper for lægers informationspligt.

Lægens opfyldelse af sin informationspligt er en forudsætning for, at patienten med mening kan ud-